
Opgave 5

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 4 tot en met 6.

Johan en Anja hebben elkaar in 1975 leren kennen. Ondanks het feit dat Johan een eenmanszaak had en daardoor zakelijke risico's liep, zijn zij in 1982 in gemeenschap van goederen getrouwd.

- 2p **18** Leg uit dat wanneer Johan zakelijke risico's liep, het voor Anja verstandiger kon zijn om met Johan te trouwen onder huwelijkse voorwaarden in plaats van in gemeenschap van goederen. *Betrek in het antwoord zowel trouwen onder huwelijkse voorwaarden als trouwen in gemeenschap van goederen.*

In 1984 kregen zij hun kind Stefan. In 1996 kochten Johan en Anja een woning. Daarbij hebben zij een hypothecaire lening gekozen waarop niet wordt afgelost. Vanwege de crisis op de woningmarkt in de periode 2009–2015 (zie informatiebron 4) hebben zij op advies van de hypotheekadviseur hun hypothecaire lening per 1 januari 2013 omgezet in een hypothecaire lening met aflossingen door middel van annuïteiten.

- 2p **19** Leg uit wat voor de bank, gegeven de ontwikkeling op de woningmarkt in de periode 2009–2015, het voordeel van deze omzetting is.

Op 1 januari 2020 is Johan op 75-jarige leeftijd overleden. Hij had geen testament opgesteld.

Omdat Johan bij zijn overlijden naast bezittingen ook schulden naliet, besluiten Anja en Stefan de erfenis beneficiair te aanvaarden.

- 1p **20** Geef aan wat het beneficiair aanvaarden van een erfenis inhoudt.

Anja en Stefan gaan de waarde van de bezittingen en schulden van de erfenis op 1 januari 2020 onderzoeken.

De bezittingen

Johan en Anja hebben op het moment van overlijden van Johan naast de koopwoning en een spaarrekening met een saldo van € 5.000 ook nog overige bezittingen met een geschatte waarde van € 8.000. De eigen zaak was al in 2010 verkocht.

Voor het bepalen van de waarde van de erfenis is de WOZ-waarde van de koopwoning van belang. In informatiebron 4 is de ontwikkeling van de WOZ-waarde van de gemiddelde koopwoning in Nederland gegeven. De WOZ-waarde van de koopwoning van Johan en Anja ligt op 1 januari 2019 30% boven de WOZ-waarde van de gemiddelde Nederlandse koopwoning.

- 2p **21** Bereken de totale waarde van alle bezittingen van Johan en Anja op 1 januari 2020.

De schulden

Johan en Anja hebben op het moment van het overlijden van Johan een schuld van € 6.500 aan de Belastingdienst en een schuldrest op de hypothecaire lening. In informatiebron 5 is de ontwikkeling van de schuldrest van de hypothecaire lening te zien vanaf het moment dat deze is omgezet in een hypothecaire lening met aflossingen door middel van annuïteiten.

- 3p **22** Bereken de omvang van de waarde van de bezittingen minus de waarde van de schulden van Johan en Anja op het moment van overlijden van Johan.

Erfenis

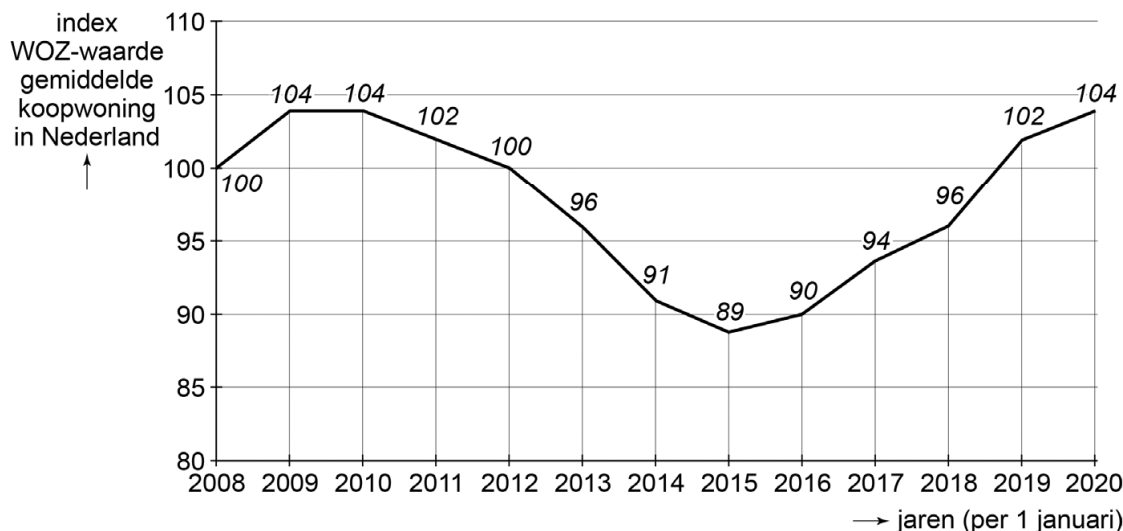
- 2p **23** Bereken de waarde van het kindsdeel van Stefan (*zie informatiebron 6*).

Stefan heeft aangifte gedaan van de erfbelasting (*zie informatiebron 6*). Van de Belastingdienst ontvangt Stefan de gecorrigeerde aangifte die afwijkt van zijn aangifte. De correctie komt doordat de opgegeven waarde van een zeldzame wandklok door de Belastingdienst niet werd geaccepteerd. Volgens de Belastingdienst is het kindsdeel van Stefan € 42.000.

- 2p **24** Bereken de erfbelasting die Stefan moet betalen op basis van de gecorrigeerde aangifte die hij van de Belastingdienst ontving.

Informatiebron 4

De ontwikkeling van de index van de WOZ-waarde van de gemiddelde koopwoning in Nederland sinds 2008

De WOZ-waarde is de waarde van onroerende zaken zoals die door gemeenten jaarlijks wordt vastgesteld.¹⁾

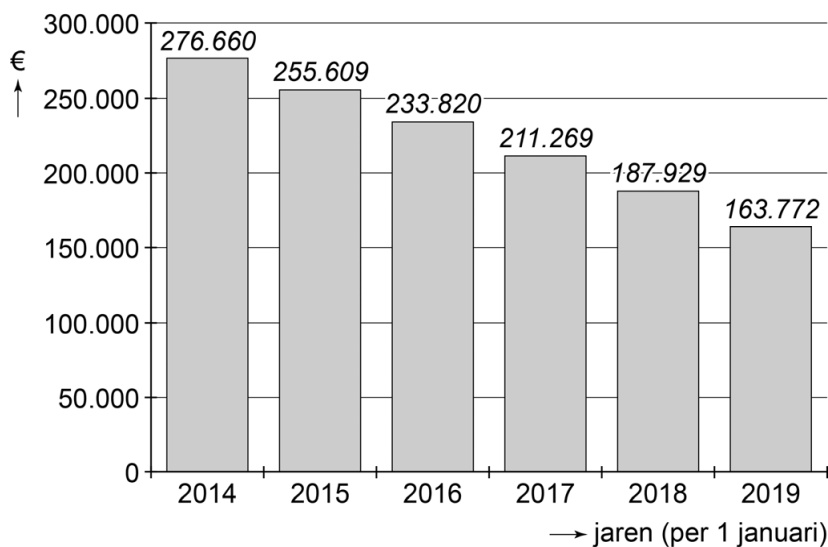
De gemiddelde WOZ-waarde van een koopwoning in Nederland was € 215.934 op 1 januari 2019.

De procentuele ontwikkeling van de WOZ-waarde van de koopwoning van Johan en Anja komt overeen met de ontwikkeling van de WOZ-waarde van de gemiddelde koopwoning in Nederland.

noot 1 In de aangifte van de erfbelasting gaan de erfgenamen uit van de WOZ-waarde van de koopwoning in het jaar van overlijden.

Informatiebron 5

De ontwikkeling van de schuldrest van de hypothecaire lening van Johan en Anja sinds 2014

Op 1 januari 2013 is de aflossingsvrije hypothecaire lening omgezet in een hypothecaire lening met aflossingen door middel van annuïteiten met een looptijd van 12 jaar en jaarlijkse interest van 3,5%. De annuïteit van € 30.735 wordt jaarlijks op 31 december betaald.

Informatiebron 6

De erfbelasting

Over een deel van de erfenis hoeft geen erfbelasting te worden betaald: de vrijstelling.

Wanneer de erfenis groter is dan de vrijstelling, dan moet over het meerdere erfbelasting worden betaald.

De hoogte van de vrijstelling hangt af van de relatie van de erfgenaam met de overledene. Het tarief van de erfbelasting dat moet worden betaald, hangt ook af van de relatie van de erfgenaam met de overledene en van de waarde van de erfenis.

Vrijstelling erfbelasting

relatie met de overledene	bedrag vrijstelling in €
partner	650.912
kind of kleinkind	20.615
ouder	48.965
overige erfgenamen	2.173

Tarieven erfbelasting

waarde erfenis na vrijstelling	partner en kind	kleinkinderen en achterkleinkinderen	overige erfgenamen (zoals broer en zus)
over de eerste € 124.727	10%	18%	30%
over het meerdere	20%	36%	40%

Kindsdeel

Het kindsdeel wordt berekend door de waarde van de bezittingen minus de waarde van de schulden door twee te delen (een helft is namelijk al van de langstlevende partner) en het overgebleven bedrag gelijkelijk te verdelen over de kinderen en de langstlevende partner.